

Carl Olof Rosenius

JUCHAJ
PAMPACHAYNINMANTA

(Perdón de pecados)

SIEMBRA

Publicado por:
© 2014 Editorial Siembra
1ra. Edición en quechua

Título original:
El perdón de los pecados
© s. XIX Carl Olaf Rosenios

Traducción al quechua, revisión y corrección:
Mario Condo.

Dibujos:
Marcelo Frías.

Editores: Centro Luterano de Educación Teológica (CLET), dependiente
de la Iglesia Cristiana Evangélica Luterana (ICEL).

Editorial Siembra - Bolivia, es la Casa Editorial de la Iglesia Cristiana
Evangélica Luterana ICEL, que confiesa a Jesucristo como Señor y
Salvador.

Prohibida la reproducción total o parcial sin la autorización del editor.

Informaciones en:
Centro Luterano de Educación Teológica (CLET)
Zona Alto Tucsupaya. Barrio “Los Pinos”
Teléfono: 6455069 Celular: 67602683
Correo electrónico: lgap_41@hotmail.com
Casilla 288
Sucre - Bolivia

PERDON DE PECADOS

¡Perdón de pecados! este es el mensaje principal de la Biblia, y es el mensaje que viene del corazón de Dios. Este pequeño folleto en quechua explica por qué causa Dios nos perdona: sólo por el sacrificio que hizo Jesucristo al morir en la cruz, esta es la base y causa del perdón de Dios.

Hoy la Iglesia Cristiana debe ser fuerte para no perder lo central de su fe, muchos hablan de sanidad física y bendiciones materiales pero nosotros queremos hablar sólo de Jesucristo y a éste crucificado. (1ª Corintios 2; 2).

Este folleto, se imprimió gracias a la colaboración del Hno. Misionero Noruego Ingar Gangas y la Misión Luterana Sueca, en coordinación con CLET, también hacemos un extensivo agradecimiento a todos los que colaboraron con las traducciones al quechua, dibujos y diagramación de la presente obra.

Ptr. Gonzalo Ascarrunz

Director CLET – Bolivia.

MUNASQA RUNA MASI:

Kay libritotaqa unay wataspiña qhelqarqa Diosmanta yachachej runa, payqa Suecia suyumanta karqa, paypa sutinri karqa Carl Olof Rosenius. Paypa yachachisqannejta may chhika runakuna bendecisqa karqanku. Munayku, qampis kay qhelqasqanejta bendecisqa kanaykita. Allin kanman kutinkutinta ñawirinayki, jinaspataj ujkunaman willarinayki.

CARL OLOF ROSENIUS

Juchaj pampachayninmanta (juchasmanta perdón)

Martín Lutero mayta yachacherqa, juchamanta, chanta perdonmanta ima, nerqataj:

1. Kay yachachiyqa cristianokunaj aswan jatun yachaychiynin kasqanta.
2. Mana sumajta entiendey atina jinallachu, nitaj chayman jina kawsakuyta atina jinallachu.

3. May chhika runa masikunataj yuyanku may ch'uwatapuni entiendesqankuta kay juchamanta perdón yachachiytaqa.

Dr. Martin Lutero

¿Imaynatataj cristianoman tukunchej?

Diosqa noqanchejta khuyaspalla tukuy juchasninchejmanta perdonawanchej. Ajinallamanta salvasqa kayta atinchej, chantapis ajinallamanta Espíritu Santota noqanchejpi jap'eqanchej.

May chhika imasta mana yachasanman chaypis, Dios khuyaynimpi tukuy juchasninchejmanta perdonawasqanchej. Chay juchamanta perdonasqa kay, chantapis Diospa

khuyakuynin kawsayninchejpi rikukojtin, cristiano kanchej. Chaymantapachataj wakichisqa kanchej allin imakunata ruwanapaj Espiritu Santoj yuyaychasqanman jina. Jinaqa kusiy kawsayta tarinchej.

Sitajchus pejpa kawsayninpipis chay imakuna mana kanchu chayqa, mana cristianochu. Payqa iglesiamampis rishanqachari cristiano kasqanta yuyaspa, chaywampis payqa mana watejmanta nacesqarajchu. Payqa ichapis cristiano jinapuni imatapis parlarishanqa, kawsakuyninrí mana cristianojta jinachu. Chaywampis, juchasnin perdonasqa kasqanta, Diospa nisqampi pay creen chayqa, paypa kawsayninqa allinman tukun. Jina kajtintaj payqa llamp'u sonqoman tukun, kusiyniyojmantaj; chantapis Diosllapajña kawsayta munan.

Diosmanta yachachej runaj parlarisqanqa ichapis payta uyarejkunata mayta t'ukuchishanman, infiernopi imayna ñak'ariychus kashasqanta may jinatapuni parlaykushanman chaypis, yanqhalla kanqa, manachus Salvaj Jesucristomantapuni parlanqa chayqa. Payta uyarejkuna tukuy chay parlasqanta creenqanku chaypis, sonqonkuqa kikillampuni kanqa; ni uj chhikallapis Espirituman jina kawsayqa sonqonkupi kanqachu. Kawsayninkoqa ch'aki t'ojra pampa jinalla kanqa.

Maypachatajchus Diosmanta uj yachachej parlaykun cruzpi chakatasqa wañoj Cristomanta; juchasapa runa imaynatachus juchasnin perdonasqa kasqanmanta tukuy sonqo parlaykun chayqa, may jina rumi sonqo runapis salvasqa kanqa.

Perdonasqa kaspá, salvasqa kanchej.

Juchasniymanta perdonasqa kani chayqa, Diospa munasqa wawanña kani. Chaymanta astawanqa, ¿Imatataj munayman? Manatajchus juchaymanta perdonasqa kani chayqa, ¿Imallapis kanmanchu noqata yanapawajqa? Pi runajtachus juchasnin mana perdonasqachu chayqa, may llakiy; Diospa k'ajaj phiñakuynin mana perdonasqaj runaj patampi kashan. Chay jina runaqa mayllapipis maldecisqa kashan. Kashachun wasimpi, maytapis richun, llajtapipis, campopipis kashachun, kusionqapis llakisqapis kashachun, maldecisqallapuni kashan. Juchasninmanta mana perdonasqa runaqa tukuy kawsaynimpi Diospa maldecisqan wiñaypaj.

May mana atikuj.

Juchasmanta perdonasqa kasqata pimampis yachacheyqa mana atikuj jinallachu, yachachisunña chaytajrí chayman jina kawsakuytarí manallataj atikuj jinallachu. Astawampis mana yachasqa cristianosman, chantapis Diosman mana k'umuykukuj cristianosman perdonmanta yachacheyqa aswan may uma nanay. Paykunaqa, perdonmanta pipis yachachejtin sumajta uyarenqanku, Diosmanta Qhelqasqapi imaninchus chayta sumajta ñawirenqanku, Diospa khuyayninmantapis sumajta parlarenqanku, paykunapajpuniri perdontaqa mana mañakonqankuchu. Paykunapaj perdonqa mana kasqanta yuyanku, llawch'iyanku, atipasqastaj rikhurinku. Mana reparankuchu kawsayninkupi Diospa qhasilla k'acha yanapayninta khuyayninta imaqa. Chay jinapi kashajtinkutaj Supayqa astawan iskayrayachin Jesuspi creeyninkumanta.

Ujta nisqayki: Jesuspa evangelionmanta sumajta yachajpis, ajina iskayrayaypi rikhurimpuni. Sumaj uyarisqa Diospa kamachisnimpis, juchasaparayku yawarninta Cristo jich'asqanrayku juchamanta Dios perdonasqanmanta ima sumajta runa masinkuman yachachishaspapis, Jesucristopi creesqankumanta iskayrayarqanku. Ari, chaykunamanta wakin kashanku: David, apóstol Pablo, Martín Lutero chantá wajkunapis.

Wakenqa yuyanku: Diospa qhasilla k'acha yanapayninmanta khuyayninmanta, juchamanta perdonmantapis mana umapi jap'iyatina kasqanta. Kaykunamanta kunallanraj uyarishaspaqa yuyanku sumajtaña yachasqankuta; astawampis yuyanku, Diospa qhasilla k'acha yanapaynimpis creesqankumantaqa ni imapis iskayrayachinantaña.

Martín Lutero nerqa: “Ni tukuy kawsayninchejjipis chay imakunmanta yachaqayta tukusunmanchu. Ni noqapis yuyakunichu chaymanta yachaqayta tukusqayta maychus yachanata jinaqa. May chhika kutista, may chhikasman yachachishaspapis noqaqa mana yuyakunichu yachaqayta tukusqaytaqa”.

¿Imataj tiyan ajina kanampaj?

¿Imaraykutaj may chhika runa yuyan, juchasmanta perdonmantaqa sut'ita entiendesqanta, cheqamanta mana entiendeshaspapis maychus entiendenata jinarí? Ajinataqa yuyan, ichapis ni tumpallatapis entindesqanrayku; chaytajchus paykunaqa mana reparankuchu imaynachus uj mosoj cristiano kanan kasqanta, nillataj juchasapapuni kasqanta, perdonqa imaynachus kasqanta, mana allin allinta unancharispalla

entiendesqanta yuyasqanman jina. Jinallataj sonqompa yuyaynimpipis mana rijch'arichisqachu kasqanrayku. Jinaqa, Diospa wawan kasqankuta yuyakusqankupi sinch'i puñuyupi jina kakushanku. Diospi creesqankoqa wañusqa kashan, chayraykutaj paykunataqa Supaypis mana t'ojpillampischu.

Noqaqa maytapuni munayman, perdonmanta sumajta entiendesqankuta yuyajkunaqa cheqamanta reparakunankuta mana allimpichu kashasqankuta. Munallaymantaj yachanankuta may jina uyarisqa Diospa wawasnimpis perdonmantaqa mana chaykamapunichu entiendesqankuta.

Ni imamanta dakuspa kakusqanchej mana saqewanchejchu Diospa wawasnin jina wiñajta.

Kunanqa unanchasunchej chay imaspi. Chay imasmantari, mana pi runamasitapis tapukusunchu. Juchasninchejmantaqa Dioslla perdonawanchej, pay ajinata munasqanrayku. ¿Imaynataj mana munasunmanchu chay tukuymanta yachakuyta Diospa Simi Nisqampi? ¿Imachus mana chinkaj, mana tukukoj imasmanta, runakunaj yachachisqasnillampichu sonqonchejta churasun wañunanchejkama? Ni imarayku. Mana pipis niwasunmanchu, juchamanta imaynatachus Dios perdonawasqanchejta. Chayta yachanapajqa Diospa Simi Nisqanta uyarisun. Chayrayku qhawaykusun Diosmanta Qhelqasqata.

**"Chay Churimpi kaspá,
preciowan kacharichisqa
kanchej, juchasninchejtaj
pampachasqa kanku"**
Col. 1:14

Perdonqa iskay layapi rikukun.

Diosmanta Qhelqasqa yachachiwanchej juchamanta perdonqa iskay layamanta kasqanta: *Ujnin laya* juchamanta perdonqa wakisqaña jaywasqañataj. Ruway tukusqaña.

Ujnin layataj, Runa kawsaynimpi juchamanta perdonta jap'ikapunan.

Juchamanta perdon imaynamantachus wakichisqa karqa.

Diosmanta Qhelqasqata ñawiriytawanqa t'ukunchej: Tukuy runaspata, tukuy juchasnin perdonasqa, chinkachisqa, pichasqaña kasqanta Jesucristoj qhapaj yawarninwan, manaraj Diosman kutirikushajtinchey, chayrí nisunchu, creeyllatapis manaraj qallarishajtinchey.

Diospa khuyayninta manaraj jap'ikushajtinchey, juchasninchejmanta perdonqa ruwasqaña kasqa, jap'ikunapacha qampaj. ¿Imaniytataj munan chay? Diosmanta Qhelqasqa nin, Jesucristo jamusqanta juchamanta kacharichinawanchejpaj, ajinamanta juchamanta perdonnijoy kananchejpaj. Cruzpi Cristo wañusqanrayku noqanchejqa Dioswan allinyachisqa kanchej: Cristoj yawarninwan noqanchejmanta juchasninchej pichasqa, pampachasqastaj kanku, chay wañuynin juchasninchejmanta pagan. Romanos 5:10 nin: *“Diospa contrapi kashajtillanchejraj, noqanchejqa, Churimpa wañuyninnejta Dioswan allinyachisqa karqanchej”* nispa. Sumajta reparay, mana ninchu: *Dioswan allinyachisqa*

kasunchej, nispa; manachayqa nin: *allinyachisqa karqanchej*, nispa.

Allinta reparanachej tiyan Diospa Qhelqasqan nin: Mana Diosman kutikusqanchejrakuchu Dioswan allinyachisqa kasqanchej, nitaj Diosman k'umuykusqanchejraykuchu, nillataj Diosmanta mayta mañakusqanchejraykuchu. Aswampis, Dioswan allinyachisqa karqanchej, *Churimpa wañuyninnejta Diospa contrampi kashajtillanchejraj*. Ari, mana may jinata Diosmanta mañakusqanchejraykuchu, manallataj allin imasta ruwasqanchejraykuchu nillataj sonqonchejpi juchasninchejmanta nanachikusqanchejraykuchu Dioswan allinyachisqa karqanchej, manachayrí, Dioswan allinyachisqa karqanchej Churin Jesuspa wañuyninrayku. 2 Corintios 5:19 nin: *“Dios Tata cheqamanta Cristonejta kay pacha runasta pay kikinwan allinyacherqa, runaspa juchasninkuta qonqayman churaspa. Noqaykumantaj kamachiwarqayku chay allinyakuymanta willanaykupaj”* nispa.

Efesios 1:7, Colosenses 1:14 ima, nin: *“Wañushaspa yawarninta jich’asqanwan rantiwarqanchej kacharichisqa kananchejpaj. Juchasninchejtapis pampachallarqataj”* nispa. Chayqa niyta munan: Juchasninchejmanta perdonasqa kasqanchejqa kashan, juchamanta kacharichisqa kasqanchej Jesucristoj yawarninnejta.

Daniel 9:24 Jesuspa wañuyninmanta parlarqa *“qanchis chunka semanas pasananku tian Diospa contranta oqhariykuna, juchallikuypis tukukunampaj, juchamanta perdonta tarinapaj, wiñaypaj cheqan kajta sayarichinapaj”* nispa. Isaías 53:5,6 nin: *“payqa t’ojsisqa karqa Diospa contranta oqharikusqanchejrayku. Juchanchejrayku tukuy cuerpon t’unasqa karqa. Jinapis, pay jasut’isqa kasqanrayku sonqo tiyaykuyta apamuwarqanchej, aychan chay jina*

khallasqa kasqanraykutaj sanoyachisqa karqanchej". Ajinamanta Dios Sut'inchawanchej juchamanta perdonasqa kasqanchejta. ¿Imatawantaj niyta atisunman? Paypa nisqanqa sut'i intej k'anchaynin jina, mana kuyoq uj jatun orqo jina. Chay nisqanta jap'ikunanchej tiyan imaynachus qhelqasqa kashan chayta, mana ni imata yapaspa nitaj ni imata qhechuspa, nitaj wakillantachu willaspa.

¿Imatataj niwanchej Diospa Simi nisqan? Tukuy juchasninchej wiñaypaj Cristoman q'epirichisqa kasqanta. Juchasninchejqqa Paypa patampi rikhurerqa. Paypa cuentanman churasqa karqa, jinataj junt'asqata pay pagarqa yawarninwan. Tukuy kay pacha runakunaj juchasninku pampachasqa karqa, manañataj juchayoj runakunaj patampiñachu. Kayqa rijch'akun: uj runaj manuchakusqan qolqeta waj runa pagapusqanwan; pichus manuchakojtaj mana pagananñachu kashan. ¿Reparankichu? Ajinallamantataj Doctor Martín Lutero yachacherqa: *"Cristoqa k'umuykorqa juchamanta kacharichinawanrayku, noqa chinkasqa, wiñaypaj Diosmanta t'aqasqa kashajtiy. Kacharichiwarqa tukuynin juchasniymantapun, chay wiñay wañuyman, supaypa atiyinmanta; jinapis mana qoriwanchu nitaj qolqewanchu, manachayqa pay mana juchayoj kashaspa cuentaypi wañusqanwan."* Nispa nerqa.

Umanchejpi sumajta jap'isun, Diosmanta Qhelqasqa mana nishanchu: *kacharichiwasun*, nispa; astawan nin: *kacharichiwarqanchej*, nispa. Chayqa nishawanchej

juchasninchejtaqa pampachasqata pampachasqanta wiñaypaj.

Kunanqa ñawirinachej Juan 3:18, kaypiqa Jesús pay kikinmanta parlashaspa nerqa: *"Pillapis paypi creejqa mana juchachasqachu; mana creejrí ñapis juchachasqaña. Diospa k'ata Churimpa sutimpi mana creesqanrayku."* Chantá nillarqataj: *"Sichus pipis watejmanta mana nacen chayqa, Diospa reinonta mana rikuyta atinchu,"* nispa. Janaj pacha punkoqakicharisqaña kashan. Runajsonqompis kicharisqallataj kanan tiyan Diospa nisqanta creenampaj. Cristoqa, tukuyta juchasninmanta pagaspa Dioswan allinyachiwarqanchejña chaypis, mana tukuychu salvasqas kanqaku.

Perdonta jap'ikuymanta.

Diosmanta Qhelqasqa, Bilbiapi nin: *“Juchasninchejtachus Diosman willakunchej chayrí, juchasninchejta pampachanqa”*, nispa. (1 Juan 1:9.) ¿Imaynataj kashan chay, juchasninchejta Diosman willakuyrí? Chaytaqa yachasunman Salmo 32:3-5 imanishanchus chayta ñawirispá.

“Juchasniyta manaraj willakushajteyqa, tukuy cuerpo y llawch'iyarqa p'unchaynintin waqasqaypi. Tuta p'unchay makiykeqa astawan astawan ñak'arichiwarqa Q'oñi tiempopi qawisqa qhora jina kallpay pisiyawarqa. Chantá mana imatapis pakaspa tukuy juchayta, sajra ruwasqaytawan willakorqayki. Nerqani juchasniyta willakusunayta, willakushajtiytaj Tata Dios, qan perdonawarqanki.” Nispa nin.

Kunanqa reparanachej Davidpa nisqanta: *“juchayta mana willakushajteyqa”* nispa nisqanta. Ichapis qanqa nishanki: ¿Diosqa manachu yacharqa imachus Davidpa juchan kasqanta? nispa. Yacharqapuni. Diosqa, noqanchejmanta tukuy imata yachan, yuyayninchejpi imachus kajtapis yachallampuni. Davidpa chay nisqanqa rikuchiwanchej, payqa juchasninwan khuska kawsakushasqanta, Diosmanta karupi.

Kay pachaqa, juchasninkuta pakaj runakunawan junt'a kashan, Diosman mana rimarejkunawan junt'a. Chay jina runakunaqa Diosmanta t'aqasqa kashanku ajinapitaj wañusqas jina juchankupi. Juchasta rimariy, willakoyqa kashan Diosman kutirikuy. Chayrayku, allinta reparakunanchej tiyan juchaqa may

millay nanayman, wañuyman ima apakuj kasqanta. Ajinamanta Diospa khuyakuyninta chantapis juchaj pampachayninta ima Jesucristollapi mask'ana tiyan.

Chayta sut'ita umanchejpi jap'inapaj, unanchasun Jesús pa nisqampi (Lucas 15:11-32) Chaypi nin, chay chinkaj wayna tatampa wasinman kutipuyta munaspa imatachus nisqan. Pay nerqa: *“Kutiripusaj tataypa wasinman, paymantaj nisaj: Tatáy, Diospa contranta juchallini, qampa contraykitapis. Manaña wawayki kanaypaj jinachu kani; ujnin peonniykita jinallaña jap'ipay ari”* nispa. Chay nisqampi atinchej yachayta, imaynatachus cheqamanta juchasninchejta rimarispas Diosman willakuna kasqanta. Chay chinkaj waynaqa mana ninchu imaschus juchasnin kasqanta. Payqa nillan: *“Diospa contranta juchallini, qampa contraykitapis”*, nispa. ¿Icharí? Payqa mana ninchu: Noqaqa, kay juchata, jaqay juchata ruwasqayrayku, nispa; manachayqa nillan: *“Noqa, manaña wawayki kanaypaj jinachu kani”* nispa.

¿Chaymanta imatataj yachayta atinchej? Yachanchej, Diosmanqa cheqamanta mana kutirikuy kanchu maypachachus pipis ima juchatachus ruwasqallata rimariywanqa. Pichus cheqamanta juchasninta Diosman willakojqa, reparakun juchachasqaña kasqanta tukuy imapi. Mana ni pipis wakin imasllamanta juchachasqachu, wakin imasmantataj jatunchasqachu.

Chaymanta jawataj, chay chinkaj waynaqa, mana maynejpichus kasharqa chayllapipunichu qhepakaporqa, manachayqa kutiporqapacha tatampa wasinman. Chaypi yachanchej, imaynachus kasqanchej jinallapuni kawsayninchej kashan chayqa, cheqamanta mana tukuy sonqochu juchasninchejta willakusqanchejta, nillataj Diosmampis cheqamanta kutirikusqanchejta. Jinaqa Diosmanta

t'aqasqallapuni kashanchej, juchallapipunitaj kakushanchej. Cheqamantapunichus Diosman kutirikunchej chayqa, saqena tiyan chay millay jucha kawsayta, ajinamanta kutiripuna Diosman paywan kawsakunapaj.

Chay chinkaj waynaqa tatanman chimpaykuspa nillarqataj: *"ujnin peonnykita jinallaña jap'íway"* nispa. Chayta nispaqa mana llamp'u sonqollantachu rikucherqa, manachayqa pantasqa yuyayninta. Payqa mana creerqachu tatampa khuyakuyninraykulla watijmanta wawampaj jina qhawasqa kananta. Payqa yuyarqa, jornalero jina qallarispá, pisimanta pisi tatanwan munachikapuyta. Ari, pikunachus Dioswan allinyakuyta mask'ajkunaj yuyaynimpi chay imas kallampuni. Chaywampis chay chinkaj waynaj tatanqa, churimpa chay pantasqa yuyayninta mana casuta ruwaspa, chay churin manaraj imatapis nishajtín, niraj waqaspa chimpashajtín, astawampis, *"karullapiraj kashajtín tatanqa chay chinkaj churinta rikuytawan khuyasqa, usqhayta taripamuspa ojllaykusqa much'aykusqataj"*.

**“Karullapiraj kashajtin, tatampa sonqon
wawayasqa payta rikojtin,
taripamuspataj, ojllaykuytawan
much’aykusqa” Lucas. 15:20.**

Perdonqa mayta t'ukunapaj.

Diospa perdonenqa may jatun mayta t'ukunapajtaj. Chay chinkaj waynaj tatanqa atinman karqa niyta: *“Llojsiy kaymanta mana imapaj valej wawa, qosusqay herenciatapis imapichus tukuchimunki, mana wawayñachu kanki!”*, nispa. Chaywampis mana chayta nerqachu, ni uj simillatapis, nillataj mañarqachu allin imasta ruwanantaqa. Tatanqa nerqa sumajnin p'achawan p'achallichisqa kananta, uj anillotapis makinman churallarqataj. Jatun fiestata ruwarqa churin kutimpusqanmanta. Tatanqa khuyakoj sonqoyoj, perdonaymanta wañusqa karqa, chay jina sajra sonqoyoj wawampaj. Wawantaqa mana qonqaporqachu, mana kutimpojtinrajchu paymanta yuyarikorqa, manachayqa sonqollampipuna chay wawanqa kasharqa. Jinapis chay churenqa mana kosisqa kayta aterqachu manaraj tatanman kutirimpushaspaqa.

Chayqa yachachiwanchej: Diosqa, payman mana kutirikojkunatapis suyan paywan allinyakunankuta. Paykunaj juchasninkutapis qhataykorqa (pakaykorqa) cruzpi chakatasqa wañusqanwan, ajinallatataj ruwarqa paypi creejkunaj juchankuwan. Ari, chay tatanman kutipoj waynaman sumaj p'achawan p'achallicherqanku, ajina sumaj p'acha wakisqa kashan tukuy Diosman kutirikujkonapaj.

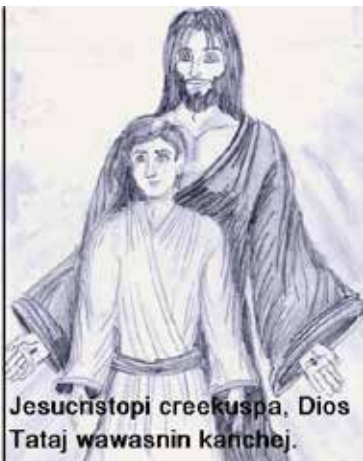
Kaymanta yachanaqa kashanraj. ¿Imataj pasan uj juchasapa Diospa khuyayninta, juchasninmanta perdonta ima jap'ikojtin Diosqa payta wawampaj jap'ikapojtin? Payqa aswan sumaj

p'achawan p'achallichisqa rikhurin. Anillotapis jap'illantaj; chayqa kashan Espíritu Santowan sellasqa kasqan, Diospa wawampuni kasqanrayku, manari uj "jornalerollachu". Umanchejpi sut'i kanan tiyan: Diospa qhasilla k'acha yanapaynenqa noqanchejman qosqa kashan. Jesucristopi tukuy sonqo creesqanchejmantapacha. Jesusqa nin: "...noqaman jamojkunatarí manapuni qhesachasajchu" nispa (Juan 6:37).

Chinkaj wayna talampa wasimpi sumaj p'achayoj.

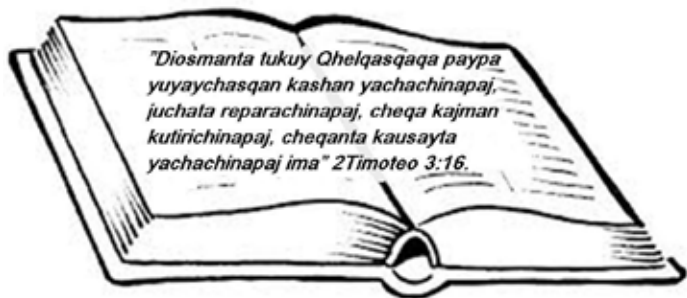

Jesucristopi creekuspa, Dios Tataj wawasnin kanchej.

Jesucristoj Iglesias rikhurisqanmantapacha, mana yachakunchu ni uj juchasapallapis Jesucristoj qhesachasqan kasqanta khayayninta mañakushajtin. ¡Ni uj kanchu! Jesucristo cheqamanta nin: "Astawampis sutimpi creejtinku, tukuy payta jap'ikojkunaman atiyta qorqa Diospa wawasnin ruwasqa kanankupaj.", arí ajina, Jesucristopi creekusqanchej chay ratomantapacha Diospa wawasnin kanchej (Juan 1:12).

Cheqamanta qampis, noqapis mana Dios khuyanampaj jinachu kanchej. Chay qhasilla k'acha yanapayninta qowanchej chaypis, mana ima allin imasta ruwasqanchejraykuchu. Juchasniykimanta perdontaqa mask'anayki tiyan Cristollapi, imaraykuchus cuentaykimanta cruzpi pay wañorqa mayta ñak'arispá.

Ichapis qanqa nishanki: *“Chaytaqa yachani. Diospa qhasilla k'acha yanapaynintapis mask'ani noqaj wañunayta cruzpi Cristoj wañusqampi; chaywampis manarajpuni tarinichu; manarajpuni kaspa jinanchu sonoypi”* nispa. Noqataj niyki: ¿Qanqa qhesachankichu Diosmanta qhelqasqapi Diospa nisqanta? Pay nin tukuy juchas Cristoj patanman churasqa kasqanta, paytaj Mama qochaj sonqonman wijch'uykapusqanta (Miqueas 7:19). Cristo nin, payman chimpajtaqa mana qhesachananta, (Juan 6:37). Ajina kashan chayqa, ¿Imaraykutaj yuyanki Diospa Simi Nisqanqa mana sonqota churanapaj jinachu kasqanta? ¿Juchasniykimanta perdonasqa kasqaykita sonqoykipi mana reparasqaykiraykuchu, Diospa Simi Nisqanqa mana sonqota churanapaj jina? ¡Uj cristiano chayta yuyasqanqa llakiy! Diospa Simi Nisqantaqa tukuy sonqo jap'ikunayki, amataj Diostaqa llullapaj jap'iychu (1 Juan 5:10).

Kashan: pakasqa jina perdon, sut'inchasqa perdompis.

Juchasmanta perdonqa is kay layapi kashan: *Ujqa pakasqa jinalla, ujtaj sut'inchasqa.*

Chay perdón pakasqa jinalla kajpi sonqoykita churanaykipajqa kashan, Diospa Simi Nisqallampi, ajinata nisqanrayku; chaymanta jawaqa ni imapis kanchu. Kay kashan chay pakasqa jina perdón, kaytataj jap'ikunki Jesucristoman chimpaykujiyki yarqhaywan ch'akiywantaj juchaykimanta perdonta mask'aspa, chantapis salvacionta mayta munaspa. Ari, maypachachus Diosmanta mañakunki: *"iDiosniy, Tatáy, ama noqatachu qhawaway, manachayqa Salvawajniy Churiykita qhawaway, imaraykuchus paypi kashan cheqampaj qhawasqa kana, jinallataj salvasqa kanapis; noqapeqa juchalla kashan. Chayrayku ¡Jesuctistorayku perdonaway ari!"* nispa. Chay ratopacha juchasniykimanta kacharichisqa, llimphuchasqataj

kanki. Diosqa cheqan runapaj qhawasunki. ¡Kawsay libropi sutyki qhelqasqa! Chay tukuytaj *pakasqa jinalla* kashan, mana rikunchejchu.

Kallantaj *Sut'inchasqa perdón*. Chay perdontaqa sonqoyki reparan, imaraykuchus Espíritu Santo sonqoykiman nin Diospa wawanña kasqaykita. Chay sut'i kanampaj ñawiriy Diosmanta Qhelqasqapi, Lucas 7:37-50 imaninchus chayta. Chaypi parlashan uj juchasapa warmimanta. Jesús nerqa Simonman: *“Kay warme j ashkha juchasnin pampachasqa kanku”* nispa. Chayta nisqantawan chay warme juchasnin perdonasqa karqa, chaywampis chay perdonqa pakasqa jinalla. Ajinallamantataj chay sut'inchasqa perdón rikukun Jesúsqa kay qhepan nisqampi: *“juchasniyki pampachasqaña; sonqo junt'asqa ripuy”* nispa nisqanwan.

Nerqanchejña Jesúsqa imaynatachus juchasninchejmanta wañuyninwan pagasqanta. Chay juchamanta perdontaqa jap'ikunchej Jesucristopi creespalla, chaytaj kashan wiñaynintimpaj. Diospa qhasilla k'acha yanapaynenqa sapa p'unchay noqanchejpaj kashan wiñaypajtaj. Chaytaqa mana jayk'ajpis chinkachisunchu ima juchaman urmaykusun chaypis. Creesqanchejneyta Cristollapipuni kasun chayqa, Diospa qhasilla k'acha yanapaynimpi kawsakusunchej Jesucristopi creespalla. Diospa qhasilla k'acha yanapaynenqa mana noqanchej ima allintapis ruwasqanchejraykuchu, manachayqa Diosmanta jamun. Noqanchejmanta kanman

chayqa juchachanapaj jinallapuni kashsunman; Cristopirí, Diospa qhawaynimpi cheqan runa kanchej.

"Perdonasqa" ¿Imá niyta munan?

Umanchejpi jap'isun Diosmanta Qhelqasqa imatachus kaymanta nishan chayta. Ñawpa Testamentopi, Diospa qhasilla k'acha yanapaynimpi uj reinota Jesús sayarichinanta. Chay reinota suticharqa: *"mayta kusikuspa fiesta ruwananchej llajta"*, nispa. (Isaías 33:20). Chaypeqa *"mana pipis nenqachu: onqosqa kani"*, nispaqa. *"Chay llajtapi tiyakokjunaj juchasninku pampachasqa kanqa"* nispataj.

Dios Tataqa parlan juchasapa runas Churimpa kacharichisqan kajkunawan imaynachus kananmanta. Salmo 89:30-34 nin: *"Sichus paypa miraynin leyniyta saqenkuman, sitajchus kamachisqasniyman jina mana kawsanqanku*

chayqa, kamachisqasniyta p'akisqachus, kamachisqasniyta mana junt'ankuman chayqa, leyniyta p'akisqankumanta varawan jasut'isaj, sajra ruwasqankumantataj paykunata seq'oykusaj. Chaywampis Davidta munakullasajpuni, nitaj cheqa kayniymanta ladoyaspa paypa contranta imatapis ruwasajchu. Trato ruwasqaytaqa manapuni p'akisajchu, nitaj nisqayta uj jinayachisajchu” nispa.

Mosoj Testamentopi Juan nin: *“Wawitasniy, chay imasta qhelqamuykichej ama juchallikunaykichejpaj. Chaywampis sichus pipis juchallikun chayqa, Dios Tataj ñawpaqempi uj kutikuwajninchej tiyan. Chayqa Jesucristo, paytaj cheqan. Jesucristoqa uywa wañuchisqa q'olachinapaj jina juchasninchejrayku jaywasqa karqa, manataj noqanchejpa juchasninchejraykullachu, astawanqa kay pachapi kaj chhika runaspa juchasninkurayku”, nispa (1 Juan 2:1,2).*

Diosmanta Qhelqasqapi chay tukuy qhawaykusqanchej yachachiwanchej *perdonasqa* kayqa, *perdonasqapuni*, mana castigasqachu kanan tiyan, nitaj yuyarikunallapajpunichu *perdonasqaña* kaspaqa, (Isaías 43:25)

"Jesucristoqa uywa wañuchisqa
q'olachinapaj jina juchasninchejrayku
jaywasqa karqa" 1Jn. 2:2

Perdonqa, tukuy juchasmanta.

Wakin cristianosqa perdonasqa kasqankuta creenakupuni, chaywampis wakin juchallisqankuta mana juchapajchu jap'inku, ipantaykorqani!, nillanku. Chaywampis tukuy pantasqapis juchapuni. Jinapis, Diosqa Cristopi kajtinchej tukuy juchasninchejmanta, pantayninchejmanta, urmayninchejmanta ima perdonawanchej.

¿Ima pantasqanchejtaj mana juchachu kanman? Diospa cheqan kaynenqa juchachawanchej Paypa kamachisqasninta p'akisqanchejmanta. Diospa cheqan kamachisqasnintaj

kashan tukuy kawsaywan junt'anapaj: sonqosninchejpi, yuyayninchejpi, munayninchejpi chantapis ruwayninchejpi. Diospa cheqa kayninqa niwanchej mana ni uj kamachiytapis junt'asqanchejta. Chaywampis Cristoqa cuentanchejpi paganña chay tukuy juchasninchejmanta, chayraykutaj perdonapuwanchejña.

Martín Lutero nerqa: “Cheqan runapaj Dios qhawawasqanchejqa, sumaj sut’i umanchejpi kanan tiyan, juchasninchejmanta perdonasqa kasqanchejraykulla kasqan. Diospa qhawaynimpeqa mana imachu kashan may k’acha kawsayniyoj kasqanchejqa, nillataj ima allin imasta ruwasqanchejpis. Chaywampis kay pachapeqa

kawsakunanchejpuni tiyan llimphu kawsaypi, allin imasta ruwaspa, karunchakuspa juchamanta. Diosman chimpaykuspari, ajina juchasapa chimpaykuna chay tukuy juchasninchejmanta perdonanawanchejpaj. Arí, noqaqa juchasapa kani, Cristori cheqan sonqo; chaywampis Paypa santo kaynenqa noqaj santo kayniy”.

Salmo 89:27 nin Diospa k’ata Churinmanta parlaspa: *“Noqataj payta churasaj kuraj kaj waway kanampa; tukuy reyespa patankupi kanampaj”*, nispa.

Dios Tataqa nin uj wiñay tratota ruwasqanta. Chay tratoqa mana k’ata Churinta yanapanampajchu, imaraykuchus chay k’ata Churenqa *kay pachapi tukuy reyespa patankupiña wiñaypaj*. Dios Tataj k’ata Churenqa kay pachaman jamorqa, kay pachapi chinkasqa kajkuna wawasnipaj, Diospa qhasilla k’acha yanapayninta tarinankupaj. Chay wawasnenqa kanku, pikunachus Jesúsipi creenku, Payman jaywakunku, Paypa munaynimpitaj kawsakojkuna.

Diosmanta Qhelqasqa nin:

“Sutiykita yupaychaj ayilloqa kusikuyniyojmin, Tata Dios, pikunachus uyaykej k’anchasqampi purinku chaykuna. Sutiykipi tukuy p’unchay kusikonqanku, cheqan kasqaykiwan pataman oqharisqa kanku.” (Salmo 89:15, 16).

Chaypi nin, Diospa wawasnin kajkunaqa pataman oqharisqa kasqankuta Diospa ***cheqan kaynimpí***. Ari, Diospa cheqan

kaynimpi, mana chay wawasnin cheqan kayninkupichu.

Cristoj cheqan kaynin salvawanchej.

¿Imataj chay, Diospa cheqan kayninri? Romanos 3:21-22 niwanchej: *“Diosqa rikuchin imaynatachus runata cheqan runapaj qhawasqanta mana leyllawan. Leypis profetaspis testigo jina willanku Diosqa runasta cheqampaj qhawan creeynejta Jesucristopi”* nispa.

Diospa *“cheqan kaynimpi”* wawasnin kajkunaqa santopaj qhawasqa kanchej, jinallataj Diospa santo kaynimpa k’anchaynimpi kasunchej. Chayqa mana noqanchejmantachu, nitaj allin imasta ruwasqanchejraykuchu, manachayqa *Cristoj cheqan kaynillampi*.

Qanqa Diospa wawanña kaspapis ichas tapukunki: ¿Diospa contranta juchallikuni chayqa, noqapajqa manañachu tiyan Diospa qhasilla k’acha yanapaynenqa? ¿Manañachu salvasqa kani? nispa. Ujtawan ñawiriy Salmo 89:30-32. Tata Diosqa niwanchej *“Sichus paypa miraynin leyniyta saqenkuman, sitajchus kamachisqasniyman jina mana kawsanqanku chayqa, kamachisqasniytachus p’akispa, kamachisqasniyta mana junt’ankuman chayqa, leyniyta p’akisqankumanta varawan jasut’isaj, sajra ruwasqankumantataj paykunata seq’oykusaj”*, nispa.

¿Yuyawajchu mana jina kananta? Umaykipi sumajta jap’iy, Diospa qhasilla k’acha yanapaynenqa Diospa wawasnin

kajkunapaj (qampaj, noqapaj), Dios Tata chaymanta trato ruwasqanqa Churin Jesúswan. Chayrayku Pay noqanchejmanta sayakun, Pay abogadonchej Dios Tataj ñawpaqempi. ¿Imarayku? Imaraykuchus Pay cuentanchejmanta ñak'arerqa. Tukuy juchasninchejmanta Churin Jesús pagarqa, chantapis noqanchejrayku junt'arqa Diospa cheqan munayninta chantapis leyninta ima. Chayrayku Diospa qhasilla k'acha yanapaynenqa Churinrayku wiñaypaj noqanchej wawasnin kajkunapaj, juchaman urmasajtinchejpis.

¿Pikunataj Diospa wawasnin kankurí?

¡Kayta amapuni qonqaychu! Diospa wawasnenqa Paypa *qayllampikashanku*. Diospi creespallapuni kashanku, paymanta jap'ikuspataj, imaynatachus juch'uy wawas mamankumanta sumajta jap'ikunku, ajinata. Tatankuta, munakunku, imaynatachus wawas tatankuta munakuspa sumajpaj qhawanku, manataj paymanta karunchakunkuchu, ajinallataj Diospa wawasnin kajkunapis kanku. Dios Tatankumantaqa mana karunchakunkuchu. Imapi juchallispapis llakikunku. Chaykuna kanku Diospa wawasnenqa.

¿Chay wawasnin millayta juchallejtinkuri imanintaj Tata Dios? Payqa nin sinch'ita castigananta (varawan seq'onanta), Chaywampis nin khuyakuynintaqa paykunamanta mana qhechunanta. Qhechunman chayqa, Churin Jesúswan trato ruwasqanta p'akillanmantaj.

Doctor Martín Luteroqa nin: *“Sichus Dios manchay phiñasqa rikhuriykuwanman noqata wijch'awayta munaspa chayqa, noqa niyman: Noqata wijch'uwanki chayqa, chay jina munasqa Churiyki Jesucristotapis qhesachallankitajchari, imaraykuchus Pay noqaj salvawajniy, abogadoy, juchaymanta kacharichiwajniy. Paywan, paypa ruwasqanwan sonqoyki junt'asqa chayqa, noqapis mana juchachasqañachu kanay tian, astawampis salvasqa.”*

Juchaman urmani chayqa Diosqa k'amiwan sonqoypa yuyaynimpi. Chay k'amiwasqanwan Payman mana k'umuykuymanchu chayqa, Payqa waj imasta ruwanqa

chay juchayta rimarinaykama; chaywampis noqapaj Paypa khuyaynenqa kallanqapuni (1 Pedro 1:6-7). Diospa qhasilla k'acha yanapaynenqa juchasninchejmanta aswan jatun. Kayta yuyarikuy juchasniykimanta Dios jasut'ishasojtenqa: Dios jasut'ishasonqa chaypis *khuyakuynenqa* qampaj kashallanqapuni. Munakuynimpis qampaj kallanqapuni. Mana phiñanasqachu qanwan kashan.

Maypachachus juchaj ch'ipaykusqan rikhurinki, reparayniykimantaqa manaña kacharichikuyta atinaykipaj jinachu kashanki chayqa, Diospa nisqanmanta sinch'ita jap'ikuy. Diosmanta mañakuy kay jinata: *“DiosnÍy Tatáy, astawanraj noqapaj phiñakuy. Castigawaytaraj munanki chayqa, aswan sinch'itarajpis castigaway, mana yuyasajchu ima sajratapis qanmanta. Qampuni ninki juchallikojteyqa castiganawaykita, varaswan seq'onawaykita, chaywampis nillankitaj noqamanta mana qhechunawaykita chay khuyakuyniykita. Chayrayku, tukuy sonqo jap'ikullasaj qanmanta ima ñak'ariytapis”* nispa.

*"Wawáy, Señorpa wanachina
jasut'iyinta ama pisipaj
qhawaychu, nitaj
q'enaqakuychu qanta
k'amisojtin,*

*imaraykuchus
pitachá munakun,
chayta jasut'in
wanachinampaj.
Pitachá
wawampaj
ejsikapun,
chayta seq'on"
Hebreos. 12:5-6.*

Dios Tataj ñawpaqempiqa Jesucristo abogadonchej.

Ujtawan ñawerqosunchej 1 Juan 2:1-2 imanishanchus chayta: *"Wawitasníy, chay imasta qhelqamuykichej ama juchallikunaykichejpaj. Chaywampis, sichus pipis juchallikun chayqa, Dios Tataj ñawpaqempi uj kutikuwajninchej tiyan. Chayqa Jesucristo, paytaj cheqan. Jesucristoqa uywa wañuchisqa q'olachina jina juchasninchejrayku jaywasqa karqa, manataj noqanchejpa juchasninchejraykullachu, astawanqa kay pachapi kaj chhika runaspa juchasninkurayku."*

Ñawpajtaqa niwanchej, ama ni imamanta dakuspachu kawsakunanchejta, astawanqa niwanchej mana sayk'uspa Diosmanta mañakuspa juchaj contrampi sinch'ita sayanata. Chaywampis Supayqa wakin kutispi atinmanraj noqanchejta

urmachiyta juchaman. Chayqa llakiy. Diosqa munan Payllata kasunanchejta tukuy imapi. Chaywampis juchaqa kallanqapuni.

Juchallinchej chayqa mana khuyanapaj jinachu kanchej, astawampis Dios qhesachanawanchej jina kanchej. Chaywampis mana qhesachasqachu kanchej, imaraykuchus uj abogadonchej tiyan Diospa ñawpaqempi, Pay noqanchejmanta sayakuwanchej juchaman urmasqanchejtawankama. Mana juchallejqa mana necesitanchu uj abogadotaqa, nitaj juchamanta kacharichejtapis, nillataj kutikojtapis.

Diosqa mana munanchu juchaj atipasqan kanaykita, nitaj juchapi kawsakapunaykitapis. Chayrayku Diosqa churapusunki uj Kutikusojta Paypa ñawpaqempi, paytaj Jesucristo kashan. Payqa kutikuwanchej Diospa leyninta mana junt'asqanchejmanta. Cruzpi Paypa wañusqan librawanchej Tata Diospa castigonmanta.

Kuraj Supayqa tuta p'unchay juchanchejmanta ch'ataykushawanchej Diosman (Apocalipsis 12:10); Supayqa sapa juchallisqanchejmanta castigasqapuni kananchejta munan; Jesucristori noqanchejrayku parlarinpacha: *“Ari, Tatáy, kay runa juchallimpuni, leyniykiman jinataj castigasqa kanan tiyan. Kay juchasapa runa cuentanmanta noqa castigasqaña kani, paytaj noqapi sonqonta churan”*, nispa nishan Jesucristo Salvawajninchejqa.

TATA
DIOS

*Tatay ama kay juchasapata jasut'iychu,
noqa juchanrayku
cruzpi
pagarqaniña.*

Perdonqa sapa p'unchay, wiñaypajta.

Janaj pachapi kashaj Tataqa ni jayk'aj qonqanchu munasqa Churin kay pachapi kashaspa jatun ñak'ariypi rikhurisqantaqa. Dios Tataqa juchanchejrayku manunchejmanta ni jayk'aj iskay kutitaqa pagachiwasunchu. Ari, Jesucristo wañuyninwan pagasqanrayku, noqanchejqa mana pagananchejñachu kashan; chayraykutaj Payqa abogadonchej jinaqa noqanchejman kutikuwasunchej. San Juanpis nillantaj, juchasninchejmanta Dios Tataj phiñakuyninta Cristo thasnusqanta. ¿Mashkha juchasninchejmanta perdonawanchej? Tukuyninmanta. Manachus ajina kanman chayqa, chay wañuynenqa mana chhikata valenmanchu karqa (Gálatas 2:21). Cristoqa tukuynin juchasninchejrayku wañorqa: Ima juchapis kachun, ruwaypi, parlaypi; yuyaynillanchejpi juchallisqanchejmantapis, **chay tukuymanta, pagarqa wañuyninwan.**

Juchasninchejmanta chay perdoni sut'inchasqa kashan sapa p'unchay, wiñaypajtaj. Chay ajina kasqanta yachayqa sinch'ita kallpachan Diospa wawasnin kajkunata. Cheqamanta mana Diospa wawampunichu kanku chaykunari, mana uyarinallankupischu, imaraykuchus paykunaqa mana maychus kasqanta jinachu entiendenqanku. Cheqamantapuni Diospa wawasnin kajkunapis juchamanqa urmankumampuni, jinallataj Diospis jasut'inmampuni. Chaywampis Diosqa mana qhechukapunchu salvacionta qosqantaqa, imaraykuchus Cristo paykunaj abogadonku.

Pikunatajchus Diosmanajasut'inchu, chaykunaqasemanasta, killasta juchallisqankumanta ni llakirikullankupischu, thaluyapun sonqonku. Chay jina kajkunaqa cheqamanta mana Diospa wawanchu kanku (Hebreos 12:8). Astawampis Diosmanta t'aqasqallapuni kashanku, wañusqas jina. Paykunaqa rijch'akunku k'anchana mana kerosenniyoj kaspas mana k'anchajman jina.

Chay jina runasqa juchasninkuta saqeyta mana munankuchu, astawampis chay sajra ruwayninkuta kutikunku. *"Paykunaqa mana cheqan kajman jina kawsaj runas kaspas, Diospa qhasilla k'acha yanapayninta tijranku, munasqankuman jina millayta kawsanankupaj. Jinataj qhesachanku k'ata tukuyta kamachej Señorninchej Jesucristota"*, kayjina kawsayniyoj runaqa rikuchinku mana creyentes kasqankuta (Judas 4). Chaykunamanta apostolqa parlan: *"Juchapi kawsakojqa Supaypata"* nispaqa.

Diospa wawan kajqa mana juchapi kawsanchu, imaraykuchus paypeqa Diospa kawsaynin kashan. Diospa wawan kasqanraykutaj manaña juchapi kawsanmanchu (1 Juan 3:9).

"Sichus mana juchayoj kasqanchejta ninchej chayqa, noqallanchejtaj ch'awkiyakunchej, cheqa kajtaj mana noqanchejpichu kashan. Juchasninchejtachus Diosman willakunchej chayrí, juchasninchejta perdonanqa nisqanta junt'aj, cheqantaj kasqanrayku. Jinallataj payqa tukuy sajra kayninchejmantapis pichawasunchej."

Churin "Jesuspa yawarnintaj tukuy juchamanta pichawanchej."
(1 Juan 1:7-9).

